

Mediation bij een familiezaak

Onderzoek of begeleid overleg past bij jullie geschil en persoonlijke omstandigheden.

Begin met overzicht

Waar deze gids je bij helpt

Bij mediation helpt een onafhankelijke mediator partijen om zelf afspraken te maken. In Nederland kan dit bijvoorbeeld bij een scheiding of een conflict over kinderen. Beide partijen moeten willen meewerken. Bespreek vooraf of overleg veilig, vrijwillig en praktisch mogelijk is en welke juridische hulp daarnaast nodig blijft.

Zo gebruik je de gids

Lees de uitleg, vink de checklist af en vul je eigen werkblad in. Gebruik je notities voor een gesprek met een advocaat, mediator of andere passende adviseur. Laat afspraken en persoonlijke gevolgen afzonderlijk beoordelen.

Wat je vooraf wilt weten

01 Kernpunt

De mediator begeleidt het gesprek en beslist niet over het geschil.

02 Kernpunt

Deelname vraagt bereidheid van beide partijen.

03 Kernpunt

Laat afspraken en noodzakelijke juridische formaliteiten beoordelen.

04 Kernpunt

Een akkoord over enkele onderwerpen rondt niet automatisch het hele geschil af.

05 Kernpunt

Bespreek vooraf ruimte voor eigen juridisch advies en formele vastlegging.

Uitleg bij jouw situatie

Wat je vooraf bespreekt

Vraag naar de ervaring en registratie van de mediator, de werkwijze en de kosten. Bespreek welke onderwerpen op tafel komen en welke informatie beide partijen moeten aanleveren. Maak duidelijk of een tolk, aparte voorbereiding of extra ondersteuning nodig is.

De mediator is geen persoonlijke belangenbehartiger van één van jullie. Vraag hoe vertrouwelijkheid, verslaglegging en het beëindigen van de mediation worden geregeld. Geef aan wanneer je een voorstel eerst onafhankelijk juridisch wilt laten controleren.

Maak afspraken die uitvoerbaar zijn

Begin met concrete onderwerpen zoals de zorgplanning, informatie-uitwisseling of verdeling van bepaalde kosten. Goede afspraken beschrijven niet alleen een wens, maar ook wie iets doet en hoe uitzonderingen worden besproken. Laat financiële uitgangspunten begrijpelijk toelichten.

Een mondelinge overeenstemming rondt niet iedere juridische stap af. Vraag hoe afspraken schriftelijk worden vastgelegd en wanneer ondertekening of rechterlijke vastlegging nodig is. Voor het aanvragen van een echtscheiding bij de rechtbank blijft een advocaat noodzakelijk.

Als mediation niet passend blijkt

Bij druk, angst of onveiligheid kan vrij onderhandelen moeilijk zijn. Bespreek dergelijke zorgen afzonderlijk met passende hulp. Je hoeft geen overeenkomst te ondertekenen die je niet begrijpt. Vraag bij een vastgelopen traject welke andere ondersteuning of procedure geschikt kan zijn.

Kies vanuit het probleem en de benodigde deskundigheid

Wat willen jullie oplossen: informatie-uitwisseling, een rooster, financiële uitgangspunten of juridische aanspraken? De benodigde ervaring en aanvullende deskundigheid hangen daarvan af. Vraag hoe ingewikkelde berekeningen of eigendomsvragen worden behandeld. Een gesprek kan goed verlopen terwijl nog ontbreekt wie een berekening controleert of de juridische gevolgen van een definitieve afspraak uitlegt.

Mediation vraagt vrijwillige samenwerking. Wie alleen bevestiging van het eigen gelijk verwacht, kan andere verwachtingen hebben dan het proces biedt. Bespreek welke inzet en informatie nodig zijn en wanneer voortzetting zinvol blijft. Kijk bij de keuze niet alleen naar een prijs per bijeenkomst, maar ook naar de opdracht, voorbereiding en noodzakelijke vervolgstappen buiten die bijeenkomsten.

Uitleg bij jouw situatie (vervolg)

Een onafhankelijke begeleider en je eigen belangen

De mediator begeleidt het proces, maar is niet automatisch de persoonlijke advocaat van iedere partij. Vraag hoe je een voorstel onafhankelijk kunt laten controleren. Dat kan belangrijk zijn bij afstand van rechten, financiële samenhang en afspraken met gevolgen voor de toekomst. Laat duidelijk zijn in welke rol de professional optreedt wanneer deze meerdere kwalificaties heeft.

Bespreek taal en begrip. Het volgen van woorden is niet hetzelfde als het begrijpen van juridische gevolgen. Vraag geschikte ondersteuning en tijd om documenten te beoordelen. Een handtekening onder iets dat een partij niet begrijpt, is geen stevige basis. Maak ook duidelijk hoe vertrouwelijkheid, verslaglegging en communicatie buiten de gesprekken zijn geregeld voordat gevoelige informatie wordt gedeeld.

Hypothetisch voorbeeld: woning wel, kinderen niet geregeld

Stel dat mediation een akkoord over woningverkoop oplevert maar ouders geen zorgrooster vinden. Omschrijf precies wat is afgesproken en wat openblijft. Vraag hoe het bereikte deel wordt vastgelegd en welke voorwaarden gelden. Gedeeltelijke overeenstemming is iets anders dan een algemene eindregeling waarin partijen alles definitief als opgelost beschouwen.

Voor het resterende geschil kan andere hulp of een rechterlijke beoordeling worden onderzocht. Laat uitleggen welke informatie uit mediation vertrouwelijk is en wat buiten het traject mag worden gebruikt. Neem niet aan dat gespreksnotities automatisch processtukken zijn. Bespreek hoe een advocaat de eigen positie kan beoordelen zonder de afgesproken vertrouwelijkheid onbedoeld te doorbreken.

Mediation wanneer al een procedure loopt

Ook tijdens een rechtszaak kan mediation mogelijk zijn. Bespreek met advocaat en mediationbureau hoe dat wordt georganiseerd en wat met de lopende zaak gebeurt. Een voorstel tot mediation beantwoordt niet automatisch vragen over proceshandelingen of berichten aan de rechtbank. Blijf daarom afstemmen wie verantwoordelijk is voor noodzakelijke stappen buiten het overleg.

Vraag hoe uitkomsten worden teruggekoppeld en hoe een geheel of gedeeltelijk akkoord formeel wordt vastgelegd. Houd een eigen advocaat betrokken bij keuzes die je juridische positie raken. Als het traject stopt moet duidelijk zijn welke vragen nog in de procedure behandeld worden. Stoppen is geen automatische erkenning dat de andere partij inhoudelijk gelijk heeft.

Veelgestelde vragen

Moet ik met mediation instemmen?

Mediation vraagt vrijwillige deelname. Bespreek met een adviseur wat passend is als je niet vrij kunt overleggen of wanneer een andere procedure loopt.

Kunnen we mediation proberen als er al een rechtszaak loopt?

Dat kan ook tijdens een procedure mogelijk zijn. Bespreek met je advocaat en het mediationbureau hoe het overleg zich tot de rechtszaak verhoudt.

Is een mediator hetzelfde als een gezamenlijke advocaat?

Nee. Rollen en opdrachten verschillen. Een professional kan meerdere kwalificaties hebben, maar vraag in welke rol die optreedt en wie formele juridische handelingen uitvoert. Een mediationopdracht omvat niet vanzelf een procedure of persoonlijk juridisch advies.

Betekent stoppen met mediation dat ik verlies?

Nee. Het traject kan vrijwillig geheel of gedeeltelijk zonder oplossing eindigen. Laat beoordelen wat al is vastgelegd en welke andere route openstaat. De uitkomst van een rechtszaak volgt niet automatisch uit het beëindigen van gesprekken.

Jouw checklist

Vink aan wat je hebt voorbereid. Een vinkje is geen juridische beoordeling.

- ☐ Omschrijf welke onderwerpen jullie willen bespreken.
- ☐ Vraag naar ervaring, kosten en vertrouwelijkheidsafspraken.
- ☐ Verzamel de documenten die voor het overleg nodig zijn.
- ☐ Bespreek de mogelijkheid van eigen juridisch advies.
- ☐ Scheid gespreksonderwerpen van juridische geschilpunten.
- ☐ Vraag hoe een gedeeltelijk of volledig akkoord wordt vastgelegd.

Mijn werkblad

Digitaal invulbaar en printbaar. Vul alleen in wat je weet; noteer bij twijfel welke informatie ontbreekt.

Welke onderwerpen wil ik in mediation bespreken?

Kan ik vrij overleggen en welke ondersteuning heb ik nodig?

Welke ervaring en werkwijze verwacht ik van de mediator?

Welke kosten en vertrouwelijkheidsafspraken wil ik begrijpen?

Welke documenten neem ik mee?

Voor welke onderwerpen wil ik eigen juridisch advies?

Mijn werkblad (vervolg)

Welke punten zijn al akkoord en welke blijven open?

Hoe wordt een uitkomst vastgelegd en wat is de volgende stap?

Mijn vervolgafspraken

Houd concrete vragen, eigen notities en de eerstvolgende afspraak bij elkaar.

Mijn aanvullende notities en openstaande vragen

Mijn eerstvolgende stap: wat, met wie en wanneer?

Bronnen en gebruik

De onderstaande bronnen horen bij de bestaande Nederlandse artikeltekst. Raadpleeg de actuele bron en bespreek je eigen situatie.

Bronnen, redactie en gebruik

Rijksoverheid: Hulp van een mediator

<https://www.rijksoverheid.nl/themas/recht-veiligheid-en-defensie/hulp-bij-juridisch-probleem/mediator>

Rijksoverheid: Hoe vraag ik een scheiding aan?

<https://www.rijksoverheid.nl/themas/familie-zorg-en-gezondheid/scheiden/vraag-en-antwoord/scheiden/scheiding-aanvragen>

Rechtspraak: Mediation in een rechtszaak over een conflict

<https://www.rechtspraak.nl/onderwerpen/mediation/mediation-conflict-naast-rechtspraak>

Redactie en samenstelling: Ricardo van der Spoel. Redactionele rol; geen juridische eindcontrole. Nog niet juridisch gecontroleerd. Deze gids neemt de volledige Nederlandse artikeltekst over en helpt je een gesprek voor te bereiden. Algemene informatie, geen persoonlijk juridisch advies of overeenkomst. Broncontroledatum van het artikel: 2026-10-17. PDF samengesteld: 23 oktober 2026. Vul lokaal in, bewaar veilig een kopie en controleer na opslaan je antwoorden. Er is geen verzendknop.